

**ÖTEKİLEŞTİRME
ÜZERİNE KURULAN
KİMLİKLER MAKEDONYA**

Prof. Dr. Orhan DERMAN

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-799-7

Kitap Adı

Ötekileştirme Üzerine Kurulan Kimlikler Makedonya

Yazar

Prof. Dr. Orhan Derman

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

DOI

10.37609/akya.1373

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*Varlığı benim için her zaman yaşam enerjisi, yol gösterici bir
rehber olan sevgili Anneciğime,*

ÖNSÖZ

Farklılıkları kabul etmeden bütünleşme olmaz. Makedonya'daki kimlik, hep ötekileştirme üzerine kurulmuştur. Osmanlı döneminde Vilayeti Selase (Üçlü vilayet- Kosova, Manastır, Selanik) olarak isimlendirilen bu topraklarda yaşayanlar, Hıristiyan ve Müslüman halk olarak tanımlanırken, Osmanlı sonrası etnik temele dayalı bir yapı ile toplumsal yapı çok daha parçalı bir hale gelmiştir. Makedonya'nın 1991 de bağımsızlığından sonraki döneminde de sorunlarını bir ulus bütününde çözememenin sıkıntıları yaşanmaktadır. 2001 yılındaki Orhi çerçeve antlaşması, 1974 Yugoslavya Anayasasındaki kurucu halklardan Türkleri dışarda bırakarak ülkeyi iki halk ve birçok milletten oluşmuş bir yapıya dönüştürmüştür. Makedonya'daki her şey nüfusa bağlı olduğu için her etnik grup diğeri üzerinde hakimiyet kurmak istemektedir. Makedon'da da bir yerleşim yerindeki halkın nüfusu %20 den fazla o halkın dili resim dil olmakta, nüfusu %50 den fazla ise istediği bayrak resmi bayrak olmaktadır. Ötekileştirme Makedonya'yı içten içe kemirmekte, bir ulus yapısına gelmesine engel olabilmektedir. Makedonya'daki Türkler, hem Makedonların hem de Arnavutların baskısı altındadır. Asırlardan beri bu topraklar bizim vatanımız diyen Türklerle, Türkiye'den artık bir kulak vermemiz, siz buralara ne zaman geldiniz diyerek üzdüğümüz insanlara, etnik değil ama kültürel Türklük için, Türkiye Cumhuriyetini yönetenlerin bir çaba sarf etmesi gerekmektedir. Balkan düğümü Makedonya'dan çözülür. Türkiye için, Balkanların kilidi Makedonya'dan açılır. Balkanlarda güçlü olmak, söz sahibi olabilmek, Makedonya'dan geçer. Michel Foucault'un dediği gibi 'Bilgi iktidardır'. Onun için Makedonya'yı bileceğiz ki, Balkan iktidarında söz sahibi olabilelim.

Ben bu kitabımı, Türklük için hayatlarını veren Yücelciler (Şuayip Aziz İshak, Nazmi Ömer Yakup, Ali Abdurrahman Ali,

Adem Ali Adem) ve Makedonya'nın ulu şairi 'Vatan sevgisi namusdur' diyen Abdülfettah Rauf'un aziz hatırası için yazıyorum.

Prof. Dr. Orhan Derman

KAYNAKLAR

- Ago, A. (2013). *Makedonya da Türk Halkının Orta Eğitim Sorunları ve Çözüm Yolları*. Makedonya da Osmanlı Eserleri. Matusiteb. Üsküp, Makedonya.
- Ağanoglu, Y.(2005).*Osmanlı Yönetiminde Makedonya*. İstanbul. s.197
- Ağanoglu, Y.(2013). *Osmanlıdan Cumhuriyet'e Balkanların Makus Talihi:Göç*. İz Yayıncılık, İstanbul.s.23,s.25,s.45,s.86.
- Ağanoglu, Y.(2016). *Rumeli de bir irfan ocağı Ohri Halveti Hayati Asitanesi*. İz Yayıncılık, İstanbul.
- Akyol, T. (2013). *Rumeli'ye Elveda. 100. Yılında Balkan Bozgunu*. Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.İstanbul.
- Aruç, N. (2007). *Makedonya Türk Kültürü ve Edebiyatında Fahri Kaya*. Hikmet İلمي
- Araştırmalar Dergisi. Adeksam, Gostivar. Makedonya.
- Aruçi, M. (1997). “*Harabati Baba Tekkesi*”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cild:16,İstanbul. s.69.
- Cumalı, N.(2013). *Makedonya 1900*. Cumhuriyet Kitapları, İstanbul.
- Cumalı, N. (2011). *Viran Dağları*. Cumhuriyet Kitapları, İstanbul.
- Engüllü, S. (1997). *Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi 7:Makedonya Yugoslavya*
- Emin, İ. (2014). *Yürüyen Duvar*. Tekin Yayın Dağıtım SAN VE Tic Ltd. Şti. İstanbul.
- Evans, T. (2012). *Macedonia*. Bradt Travel Guides Ltd. Edition 4. Bucks, England.3-4,s.24.
- Fikirde Birlik: Türk Dünyasından:Saklanan Sır-Yücel Teşkilatı.http://www.fikirdebirlik.org/yazdir.asp?yazi=200802010.
- Foucault, M. (2005a). *Özne ve İktidar*. Özne ve İktidar. İstanbul. Ayrıntı Yayınları.s.61,s.73,s.75,s.77,s.80.
- Foucault, M. (2005b). *Hakikat Kaygısı*. Özne ve İktidar. İstanbul, Ayrıntı Yayınları.s.86.
- Foucault, M. (2005c). *Hakikat, İktidar ve Kendilik*. Özne ve İktidar. İstanbul, Ayrıntı Yayınları.s.105.
- Hayber, A. (2001). *Makedonya ve Kosova Türklerinin Edebiyatı*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara. S.16
- Hoca, F. (2011). *Dr. Abdülmecit Nureddin in “Balkanlar’dan Türkiye’ye göç ve etkileri” adlı kitabın tanıtımı*. Hikmet İلمي Araştırmalar Der-

- gisi. Adeksam, Gostivar. Makedonya.
- Hoca, F. (2012). *İki Dünya Savaşlar arasında Makedonya da Türkçe eğitim*. Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu Yayınları:48. Sage Yayıncılık Matbaacılık Sanayi Tic. Lmt. Şti. İslamoğlu, S. (2006). *Makedonya Demokratik Süreçlerinde Türkler” adlı Seniha Zeyniloviç’in değerlendirmesi*. Hikmet İlmi Araştırmalar Dergisi. Adeksam, Gostivar. Makedonya.
- Karahasan, M.(1991). *Denemeler*, Birlik Yayınları, Üsküp.
- Karakuş, E. (2014). *Makedon Türk Edebiyatında Üçüncüler*. Üsküp- Makedonya:Yeni Balkan Yayınevi.
- Karakuş, E. (2015). *Bir Medeniyetin Sessiz Bekçileri*. Matusiteb Yayınları
- Kaya, F. (1967). “*Şöhret veya Unutulan Adam” Hem de Tiyatromuz Üzerine*. Sesler S:12.S.112
- Kaya, İ. G. (1986). *Yugoslavya Türk Halkı Yazımına Gerçekçi Bir Bakış*, Tan Kitapevi,Priştine.s.9.
- Kemal, Y. (2005). *Çocukluğum, Gençliğim, Siyasi ve Edebi Hatıralarım*, İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları, İstanbul.5. Baskı.ss.3-5.
- Matusiteb. (2016). www.matusiteb.org.mk
- McCarthy, J. (2014). *Ölüm ve Sürgün*. Türk Tarih Kurumu, Ankara. ss. 61-115, ss.141-189.
- Musai, M. (2005). *Balkan Müslümanlarında Din Ahlak Bütünleşmesi*. Hikmet İlmi Araştırmalar Dergisi. Adeksam, Gostivar. Makedonya
- Nureddin, A. (2012). *Makedonyadaki siyasi sistem ve Türklerin siyasi yapılanması*. Hikmetİlmi Araştırmalar Dergisi. Adeksam, Gostivar. Makedonya.
- Oflaz, K. (2009). *Göç olayı ve Trakya daki Makedonya Göçmenlerinin Bayram Kutlama Geleneği*. Uluslararası Türk Halk Kültürü Sempozyumu Bildirileri. Matusiteb. Üsküp-Makedonya
- Öztuna , Y. (1978). *Büyük Türkiye Tarihi*. Cilt 7, 272-274.
- Süleyman, H. (2015). *Üsküp’te Osmanlı Mirası*. Üsküp-Makedonya:Yeni Balkan Yayınevi.ss.70-72.
- Şimşir, B. (2017). *Balkan Savaşlarında Rumeli Türkleri Kırımlar-Kıyımlar-Göçler 1821-1913*. Bilgi Yayınları. Ankara. ss.262-283.
- Toprak, Z. (2002). *Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşının Provası*, Toplusal Tarih. Sayı 104.
- Tsitselikis, K. (2006). *Inter-ethnic relations in republic of Macedonia The Turkish Community*. Hikmet İlmi Araştırmalar Dergisi. Adeksam,

Kaynaklar

- Gostivar. Makedonya.
- Tuna, T. (2013). *Balkanlar'daki Miras Tekkeler, Kosova-Makedonya-Arnavutluk-Karadağ*. İstanbul. ss.211-215.
- Yetiş, K. (2006). *Yahya Kemal 1-Hayati*, İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları, İstanbul, 2. Baskı.ss.48-49.